

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Haavoittunuttakaan hirveä ei saa kaataa minne tahansa

Maanomistaja päättää metsästys-oikeudesta maillaan. Myös eläimien pannoitus ja rengastaminen ovat luvanvaraisia.

Metsästys mailla, joihin met-sästäjällä ei ole metsästysopi-musta, on yksiselitteisesti rikos. Ennen yhteydenottoa poliisiin maanomistajan kannattaa kui-tenkin yrittää ratkaista ongelma-tilanne neuvottelemalla.

”Jos metsästysoikeutta ei ole luovutettu, ensimmäiseksi on tärkeintä selvittää, mikä met-

sästysseura alueella metsästää. Tämä on paikalla asuville usein ilmiselvää, mutta ulkopaikka-kuntalainen saa tiedon joko kyläyhteisöstä tai riista.fi-pal-velun avulla riistanhoitoyhdis-tyksestä”, riistapäällikkö **Keijo Kapiainen** Riistakeskuksesta kertoo.

On mahdollista, että metsäs-tysoikeus on luovutettu, vaikka maanomistaja ei ole asiasta tietoinen.

”Metsästysvuokrasopimus on ehkä tehty toistaiseksi voimas-sa olevaksi tai todella pitkäksi ajaksi. Tällöin on esimerkiksi mahdollista, että aikaisempi tilan omistaja on tehnyt sopi-muksen”, Kapiainen jatkaa.

”Vuokrasopimuksen pe-ruuttamisen aikataulu riippuu sopimuksesta. Usein se pitää

tehdä kuusi kuukautta ennen metsästysvuoden loppumista.”

”Metsästysvuosi loppuu heinäkuussa, joten ensi syksyn metsästyksen vaikuttava irti-sanominen pitää tehdä viimeis-tään tammikuussa.”

Irtisanomisaika riippuu täysin sopimuksesta. Joissain sopimuksissa irtisanomisai-kaa ei ole ollenkaan, jokin on tehty määräajaksi eikä niiden purkaminen onnistu ennen sen täyttymistä.

”Variaatioita sopimuksista on lukematon määrä. Myös sopimuksessa mainitut eläimet vaihtelevat”, Kapiainen kuvi-lee.

”Vaikka kyseessä on vuok-rasopimus, käytännössä sopi-mukset ovat vastikkeettomia tai vastike on mitätön.”

» Koira saa haukkua puoli tuntia alueella, johon metsästäjällä ei ole metsästys-oikeutta. Sen jälkeen se on poistettava alueelta.

Metsästysseurojen mahdol-lisuus sumplia lupa-asioita kes-kenään on hyvin rajallinen.

”Seurat eivät voi vaihtaa lupia keskenään, jolleivät he ole niin kutsutussa yhteisluvassa. Seu-rat voivat vaihtaa maita keske-nään, mutta sitäkin vain maan-omistajan suostumuksella, ei

vastoin maanomistajan tahtoa”, Kapiainen kertoo.

Haavoittunut hirvi ei ole tekosyy

Maillaan tapahtuvasta laitto-masta metsästyksestä kiusaan-tunut maanomistaja otti yhteyt-tä MT:n toimitukseen.

Henkilö kertoi hirviseuran kaataneen hirven pellolle 180 metrin päähän hänen asuinra-kennuksestaan ilman metsäs-tysoikeutta maihin.

Syyksi hirviseura ilmoitti, että hirvi oli haavoittunut ja sen saisi sen vuoksi kaataa vaikka ”kes-kelle toria”.

Riistapäällikkö Kapiainen kiistää näkemyksen: ”Haa-voittunuttakaan hirveä ei saa kaataa minne tahansa, jollei ole kysymys poliisitoimesta. Haa-

voittuneen hirven lopettamista säätelevät yksityiskohtaiset sää-dökset metsästyslaissa.”

”Vähimmäisvaatimus on ilmoitus metsästysoikeuden haltijalle eli tässä tapauksessa maanomistajalle ja riistanhoito-yhdistykselle.”

Eettisesti toimiva metsästys-seura ottaa poikkeustapauksissa itse yhteyttä poliisiin, eikä jätä sitä maanomistajan vastuulle.

Myös pannoittaminen ja lin-tujen rengastus vaativat maan-omistajan luvan.

”Ainakin Suomen riista-keskuksen kyseessä olevissa poikkeuslupapäätöksissä niin edellytetään”, Kapiainen kertoo.

Se saa haukkua puoli tuntia alueella, johon metsästäjällä ei ole metsästysoikeutta. Sen jäl-keen se on poistettava alueelta.

Muuten koiran irtipitoon on oltava aina maanomistajan lupa.

”Miesajon on kunnioitettava metsästysoikeuden rajoja”, Ka-piainen painottaa.

Poliisi ei metsästystilanteis-sa neuvo eikä opasta. Se lähtee liikkeelle, kun on selkeää näyt-töä luvattomasta metsästykses-tä.

”Luvattomassa metsästytk-sessä seuraa saaliin menetys, muut rangaistukset vaihtelevat tapauksesta riippuen. Yleensä ne ovat sakkorangaistuksia”, Kapiainen kertoo.

TERHI PAPE-MUSTONEN

Koululaiset modernisoivat luontopolun Haapavedellä

HAAPAVESI (MT)

Korkatin luontopolku Haa-pavedellä sai uuden ilmeen ja ripauksen nykytekniikkaa, kun Metsähallitus kysyi koululaisia apuun.

Metsähallituksen puisto-mestari **Kaarlo Mikkonen** myhäili tyytyväisyyttään, kun uudistettu luontopolku avattiin keskiviikkona seremoniallisin menoin Mäkirinteen koulun kanssa.

”Koululaiset ovat tehneet luontopolulle tavattoman hie-not opastaulut. Tuntuu muka-valta”, Mikkonen totesi.

Metsähallitus haluaa lisätä yhteistyötä järjestöjen ja koulu-jen kanssa.

Mäkirinteen koulun rehtoria **Risto Klasilaa** ei juuri tarvinnut yhteistyöhön suostutella. Hän innostui oitis.

QR-koodit opastauluihin

Projekti alkoi viime syksynä, kun silloinen 5G-luokka sai tehtäväkseen suunnitella luon-topolun opastauluihin älypu-helimella luettavat QR-koodit ja niiden taakse tekstiä ja ku-vaa.

”Projekti liittyi Ihminen ja teknologia -opintokokonaisu-teen”, Klasila kertoo. Koulun vastuulla on pitää QR-koodin takana olevat tiedot ajan tasal-la.

Nyt kuudesluokkalainen **Ella Uusitalo** kuvailee tehtävää ki-vaksi projektiiksi.

”Se ei ollut kauhean vaikeaa.”

Hän kertoo retkeilevänsä mielusti myös vapaa-ajallaan, eikä tietotekniikka hirtviä.

Nuoren taitelijan käsialaa

Kauniit piirroksot opastaului-hin teki viime vuonna yhdeksät-tä luokkaa käynyt **Lida-Karoliina Tornberg**.

Opasteissa seikkaileva korppi kertoo, mihin vanhaan metsään sijoittuvan polun luontokoh-teissa kannattaa kiinnittää huo-miota.

Metsähallitus on taittanut ja tulostanut kuvat sekä uusinut polun rakenteita.

Nuori taitelija saa kuvista asianmukaisen korvauksen.

Luontokasvatusta

Mikkosen mukaan parin kilo-metrin luontopolun kunnosta-miseen kuluu rahaa noin pari tuhatta euroa.

Monesti kunnostustöissä on mukana tukityöllistettäviä hen-kilöitä.

”Koululaisyhteistyö on en-nen kaikkea luontokasvatusta”, Mikkonen toteaa.

SUVI NIEMI

KOMMENTTI

Painettu teksti toimii aina

Kolmekymppisenä toimitta-jana olisi varmaan soveliasta puhua digitalisaation puolesta ja hehkuttaa uusinta teknolo-giaa.

Täytyy kuitenkin myöntää, että painettu teksti on yllättä-vän hyvä käyttöliittymä.

Korkatin luontopolun avajai-sissa tapahtui järjestäjille kiu-sallinen moka: Etukäteen mai-nostettu opastaulun QR-koodi

ei toiminut vaan johti erään sa-nomalehden (ei valitettavas-ti Maaseudun Tulevaisuuden) verkkosivuille.

Asia on helppo korjata ja erehtyminen on inhimillistä.

Vaikka koodi johtaisikin sin-ne, minne sen laatija on tarkoi-tanut, lukisin asian mieluum-min suoraan opastaulusta.

Luontopolulla haluan naut-tia luonnosta, en räplätä kän-

nykkäsovelluksia. Mielelläni kuitenkin luen lisätietoja luon-tokohteista.

Jos QR-koodi houkuttelee yhdenkin nuoren luontopolul-le, koodi on tehnyt tehtävänsä.

Toivottavasti meille yli 20-vuotiaille kalkkiiksille saa-daan kuitenkin ihan oikeatkin tekstit. Muuten tieto jää luke-matta.

SUVI NIEMI

Milla Väisänen (vasemmalla) ja Ella Uusitalo olivat mukana uudistamassa luontopolun opastauluja.

Mäkirinteen koulun rehtori Risto Klasila on ylpeä koulunsa tuotoksesta ja yhteistyöstä Metsähallituksen kanssa.

Opastaulujen QR-koodista voi ladata tietoa luontokohteesta. Rehtori lupasi, että tauluihin lisätään myös painetut tekstit.

Lapin syyskuu oli paikoin ennätys-lämmin

Ilmatieteen laitoksen tilastojen mukaan syyskuu oli Lapissa monilla havaintoasemilla ennä-tyksellisen lämmin.

Syyskuun keskilämpötila vaihteli Suomen rannikkoaluei-den ja kaakkoisosan runsaasta 12 asteesta Pohjois-Lapin vajaan 9 asteeseen.

Maan etelä- ja keskiosassa syyskuun keskilämpötila oli yleisesti harvinaisen korkea. Vastaava toistuu nykyilmastossa keskimäärin kerran kymmenes-sä vuodessa.

Maan pohjoisosassa oli ylei-sesti poikkeuksellisen lämmin-tä. Mittaushistorian lämpimin syyskuu koettiin esimerkiksi Kemi-Tornion, Rovaniemen ja Ivalon lentokentillä.

Syyskuun korkein lämpötila, 22,0 astetta, mitattiin sekä Lap-peenrannan Konnunsuolla 1. syyskuuta että Inarin Angelissa 11. syyskuuta.

Syyskuun alin lämpötila, -3,0 astetta, mitattiin sekä Kemijär-ven lentokentällä että Sallan Naruskassa 29. päivänä.

» Syyskuun korkein lämpötila oli 22,0 astetta.

Sateet paikoin runsaita

Ahvenanmaalla ja Pohjois-Poh-janmaalla sekä Etelä- ja Län-si-Lapissa satoi noin 100 milli-metriä tai enemmän. Se on poik-keuksellisen paljon ja vastaa lähes kaksinkertaista syyskuun sademäärää.

Alustavien tietojen mukaan Ilmatieteen laitoksen havai-n-toasemista eniten, vähintään 163 millimetriä, satoi Pudas-järven Sarakylässä. Suurin vuorokautinen sademäärä, 52,6 millimetriä, mitattiin Ahvenan-maalla Jomalan Jomalabyssä 6. päivänä.

Maan etelä- ja itäosassa sekä Ylä-Lapissa syyskuun sademää-rä jäi alle 60 millimetrin. Väh-i-ten sadetta kertyi Inarin Kirak-kajärvellä, 32,6 millimetriä.

» Ukkospäivien lukumääräkin jäi alhaiseksi.

Ennätysvaisu ukkoskausi

Ilmatieteen laitoksen mukaan vuoden 2015 ukkoskausi oli koleahkon kesän vuoksi sala-mamäärältään ennätyskellisen pieni.

Yhteensä havaittiin noin 30 000 maasalamaa. Edellinen minimi oli vuonna 1996, 39 000 maasalamaa.

Ukkospäivien lukumääräkin jäi alhaiseksi, muttei ollut en-nätyksellisen pieni.

MAIKKI KULMALA

Lintujen muuttoa seurataan viikon-vaihteessa

Tulevana viikonloppuna 3.–4. lokakuuta seurataan muutto-lintuja noin 40 maassa Birdlifen Eurobirdwatch-tapahtumassa.

Viime vuonna eri puolilla Eurooppaa ja Keski-Aasiaa tapahtumana osallistui noin 23 000 ihmistä. Tapahtuma on järjestetty joka syksy vuodesta 1993 lähtien.

Eri puolilla Suomea järjes-tetään viikonlopun aikana lin-turetkiä, muutonseurantaa ja muita tapahtumia.

Viime päivinä lintujen muut-to on ollut monipuolista. Kur-kien ja sepelkyyhkysten syys-muutto huipentui sunnuntaina ja maanantaina. Suomen poikki on viime päivinä muuttanut myös kymmeniä tuhansia sepel-ja valkoposkikihanhia.

Nyt myös kuustiaiset vaelta-vat vilkkaasti ja idästä Suomeen saapuu lintuharvinaisuuksia, kuten taigauunilintuja.

Tapahtuman tarkoitus on edistää linnustonsuojelua ja lin-tuharrastusta. Birdlifen tavoite on turvata linnuille tärkeiden elinympäristöjen säilyminen pesimäalueilla, muutonaikaisil-la levähdyspaikoilla ja talvehti-misalueilla.

MT